

چرا برقراری رابطه انسانی با فرزندان اهمیت دارد؟

درباره اهمیت، ضرورت و نقش برقراری رابطه انسانی با فرزندان، باور من این است که:

- برقراری رابطه انسانی، کلید موفقیت مادران، پدران، معلمان و مدیران است.
- برقراری رابطه انسانی، کلید تحقق هدف‌های تعلیم و تربیت است.
- برقراری رابطه انسانی، کلید نفوذ و تأثیرگذاری بر دیگران است.
- برقراری رابطه انسانی، کلید الگوبرداری و الگوپذیری است.
- برقراری رابطه انسانی، کلید درک و تفهیم و تفاهم انسان‌هاست.

برقراری رابطه مطلوب با فرزند یا فرزندان، می‌تواند شاخص و کلیدی مهم برای ارزیابی میزان موفقیت هر پدر و مادر به شمار آید. پدر یا مادری که توانسته است به خوبی با فرزند یا فرزندان خود رابطه برقرار کند؛ در امر تعلیم و تربیت آنان موفق‌تر است، از فرزند پروری لذت می‌برد و زندگی شیرین‌تری دارد. از این رو، آنچه در این سلسله مقالات می‌خوانید، به شما کمک می‌کند تا بتوانید با فرزند یا فرزندان‌تان (چه کودک و چه نوجوان)، رابطه‌ای انسانی و موفق‌تر برقرار کنید، تأثیرگذاری خود را بر فرزندان افزایش دهید و در نهایت به خانواده‌ای سالم و صالح دست یابید.

بنابراین بیایید
باور کنیم که:
برقراری
رابطه انسانی
با فرزندان،
ضروری ترین
و حیاتی ترین
مرحله تعلیم و
تربیت به شمار
می آید و بدانیم
که نوجوان
امروز، کودک
دیروز و جوان
فرد است.

■ برقراری رابطه انسانی، کلید حفظ و تأمین سلامت روانی افراد در خانه، مدرسه و جامعه است.
■ برقراری رابطه انسانی، کلید هر نوع تغییر و اصلاح رفتار و پیشگیری از بروز نابهنجاری‌هاست.
■ برقراری رابطه انسانی، کلید همدلی، همفکری و همکاری میان اعضای خانواده است.

داشتن رابطه انسانی و درست با کودک و نوجوان، حیاتی‌ترین مرحله کار و اثربخش‌ترین عامل موفقیت در تعلیم و تربیت آنها محسوب می‌شود. رابطه انسانی موفق، رابطه‌ای است که تغییرات مطلوب را در فرد ایجاد می‌کند و بین دو نفر تفاهم لازم را به وجود می‌آورد؛ مانند جریان برق (الکتریسیته) است که شما دوشاخه را به پریز برق وصل می‌کنید و ارتباط برقرار می‌شود و آنگاه تلویزیون، رادیو، یخچال، پنکه و نظایر آن نقش خود را ایفا می‌کنند. کودک هم همین‌گونه است. نخست شما با او رابطه برقرار می‌کنید و سپس تعلیم و تربیت او آغاز می‌شود. اگر شما به عنوان پدر یا مادر موفق شدید رابطه‌ای سالم با فرزند خود برقرار کنید، آنگاه در آینده مشکلی نخواهید داشت. برقراری رابطه انسانی موجب تسهیل رشد و ایجاد تغییرهای مطلوب در فرد می‌شود.

زمانی که از رابطه یا ارتباط صحبت می‌شود، سخن از ارتباط دو انسان است (برای مثال پدر و فرزند، مادر و فرزند، زن و شوهر، معلم و دانش‌آموز، پزشک و بیمار) که به طور متقابل و دو جانبه با یکدیگر رابطه برقرار می‌کنند. منظور از ارتباط این است که والدین احساسات، انتظارات و نگرش‌های خود نسبت به فرزند را بیان می‌کنند و به طور متقابل انتظارات و احساسات فرزند و نیازهای او را درک می‌کنند و مورد توجه قرار می‌دهند. به بیان دیگر، بین مادر یا پدر به عنوان «پیام دهنده» و فرزند یا فرزندان به منزله «پیام گیرنده»، «پیام» به طور صحیح و صریح مبادله می‌شود.

برای مثال، مادری شکایت می‌کند که دخترش اصلاً حرف دلش را با او نمی‌زند! باید این سؤال را مطرح کنیم که چرا این دختر این طور عمل می‌کند؟ چطور شده است که این حالت پیش آمده است؟ پدری نیز شکایت می‌کند که پسرش پرخاشگر است! باز هم باید این پرسش را مطرح کنیم که چرا این پسر به پرخاشگری مبتلا شده است؟ در پاسخ باید گفت که پدیده‌های رفتاری، ناگهانی و یک شبه به وجود نمی‌آیند، بلکه به تدریج ایجاد می‌شوند. اگر رابطه شما با فرزندتان یا با همسرتان خوب است، این

رابطه به دیروز یا امروز ختم نمی‌شود؛ بلکه به ماه‌ها و سال‌های پیش مربوط می‌شود که به تدریج به شرایط امروز رسیده است. حقیقت این است که «برخی از والدین از بدی رابطه معلم-دانش‌آموز و بعضی از معلمان از بدی رابطه والدین-فرزند رنج می‌برند».

بنابراین، اگر رابطه پدر و فرزند یا مادر و فرزند نادرست است، قبل از هرگونه اقدامی باید ریشه‌یابی کنیم و ببینیم که چرا این‌گونه است؟ کودکی که با او رابطه‌ای مطلوب برقرار شده است؛ احساس امنیت روانی، اعتماد به نفس و پذیرش می‌کند و در مقابل، کودکی که روابطش با والدین ناسالم است، احساس ناامنی روانی و عدم اعتماد به نفس و طردشدگی می‌کند. چنین کودکی نسبت به محیط اطراف خود بدبین و بی‌اعتماد است و احساس تنهایی می‌نماید. از این رو، بخشی از دانش‌هایی که ضرورت دارد هر پدر یا مادری در جامعه در حال تحول و پیچیده‌ی امروز با آن آشنا شود و مهارت‌های لازم را کسب کند، دانش و مهارت درباره‌ی اصول برقراری رابطه‌ی انسانی با انسان‌های دیگر است؛ زیرا تحقیقات نشان داده است که در میان عوامل گوناگون مؤثر در پرورش شخصیت سالم در کودکان و نوجوانان، تأثیرات متقابل کودک و والدین و نحوه‌ی برخورد و ارتباط والدین و کودک از مهم‌ترین و

بنیادی‌ترین عوامل محسوب می‌شود (نوابی‌نژاد، ۱۳۸۷). هنگام بروز نابهنجاری‌های رفتاری و عاطفی در کودک و نوجوان، آنچه بیش از همه جلوه‌گر می‌شود، عدم موفقیت والدین در برقراری رابطه‌ی انسانی با فرزندشان است. پیام مهم این است که والدین باید با فرزندان خود دوست باشند و با اصول و فنون برقراری رابطه‌ی انسانی به عنوان مهم‌ترین قدم

در فرایند تعلیم و تربیت کودک آشنا شوند. از این رو، رعایت اصول برقراری رابطه‌ی انسانی با فرزندان که به تدریج در شماره‌های آینده‌ی ماهنامه پیوند به نظر شما خواهد رسید، در عمل به شما کمک می‌کند تا میان خود و فرزندان رابطه‌ای مطلوب و انسانی برقرار نمایید.

بنابراین بیایید باور کنیم که:
برقراری رابطه‌ی انسانی با فرزندان، ضروری‌ترین و حیاتی‌ترین مرحله‌ی تعلیم و تربیت به شمار می‌آید و بدانیم که نوجوان امروز، کودک دیروز و جوان فرداست.

منابع

- به‌پژوه، احمد (۱۳۹۲). اصول برقراری رابطه‌ی انسانی با کودک و نوجوان (با تجدید نظر و اضافات) (چاپ نهم). تهران: نشر دانژه.
- نوابی‌نژاد، شکوه (۱۳۸۷). سه گفتار درباره‌ی راهنمایی و تربیت فرزندان. تهران: انتشارات انجمن اولیا و مربیان.

بخشی از دانش‌هایی که ضرورت دارد هر پدر یا مادری در حال جامعه در حال تحول و پیچیده‌ی امروز با آن آشنا شود و مهارت‌های لازم را کسب کند، دانش و مهارت درباره‌ی اصول برقراری رابطه‌ی انسانی با انسان‌های دیگر است؛ زیرا تحقیقات نشان داده است که در میان عوامل گوناگون مؤثر در پرورش شخصیت سالم در کودکان و نوجوانان، تأثیرات متقابل کودک و والدین و نحوه‌ی برخورد و ارتباط والدین و کودک از مهم‌ترین و بنیادی‌ترین عوامل محسوب می‌شود

ماهنامه آموزشی-تربیتی

پیوند